

Asia: VN/18003/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta (lupamääräysten tarkistamismenettely)

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne ympäristönsuojelulakiin lisättäväksi ehdotettavasta lupamääräysten tarkistamismenettelystä (uusi 71 §)?

Vad är er åsikt om det förfarande för översyn av tillståndsvillkoren som enligt propositionen ska tas in i miljöskyddslagen (den nya 71 §)?

Yleisellä tasolla Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (jäljempänä POPELY) pitää lupamääräysten tarkistamismenettelyn palauttamista ympäristönsuojelulakiin (YSL) hyvänä ja tarpeellisenä asiana. Ehdotettu ratkaisu on selvä parannus nykykäytäntöön, mutta se ei tule toteuttamaan kaikkia hallituksen esityksessä mainittuja tavoitteita.

Ehdotetussa 71 §:ssä rajataan tarkastusmenettelyn soveltamisalaa vain osaan valtion ympäristölupaviranomaisen antamia ympäristölupapäätöksiä, minkä vuoksi ehdotettu säännös ei POPELY:n näkemyksen mukaan edistä merkittävästi toiminnanharjoittajien tasapuolista kohtelua. Tarkastusmenettely koskisi vain uusien toimintojen ja toimintojen olennaista muuttamista koskevia ympäristölupapäätöksiä. Vanhojen ympäristölupien lupamääräykset ovat yleensä yleisluonteisempia ja vähemmän kattavia kuin uusissa saman toimialan hankkeiden ympäristöluvuissa. Säännös ei siten toisi muutosta sellaisten toimintojen vanhoihin, toistaiseksi voimassa oleviin ympäristölupiin, joiden lupamääräykset eivät vastaa tämän päivän lupakäytäntöä ja ympäristönsuojelutasoa. Näiden ympäristölupien ajantasaistaminen jää siten edelleen toiminnanharjoittajan itsensä (YSL 89.1 §) ja rajoitetusti valvontaviranomaisen (YSL 89.2 §) vastuulle. Ehdotettu säännös ei siten paranna kokonaisvaltaisesti ympäristölupiin sisältyvien määräysten ajantasaisuutta.

Ehdotettu 71 § mahdollistaa vain tiettyjen lupamääräysten tarkistamisen, kun vuonna 2015 lailla 423/2015 kumottiin 71 § mahdollisti kaikkien lupamääräysten tarkistamisen samalla kertaa. POPELY:n näkemyksen mukaan ympäristön tilan kannalta paras ratkaisu olisi palauttaa ympäristönsuojelulakiin 71 § aiemman säännöksen mukaisena kuitenkin sillä muutoksella, että säännöstä sovellettaisiin vain valtion ympäristölupaviranomaisen toimivallassa oleviin ympäristölupahakemuksiin ja siten, että

lupaviranomainen voi määrätä lupamääräykset tarkistettavaksi. Säännöstä siis sovellettaisiin vain osaan lupia ja velvoite kohdistettaisiin vain niille toiminnoille, jossa se olisi tarpeen.

Ehdotetun säännöksen mukaan lupamääräyksen tarkistaminen olisi mahdollista perustellusta syystä ja jos se on välttämätöntä toiminnassa käyttöön otettavan tekniikan uutuuden tai toiminnasta aiheutuvien vaikutuksia koskevien tietojen epävarmuuden vuoksi. Säännöksen mukainen määräyksen välttämättömyys ei saisi rajoittaa suhteettomasti säännöksen soveltamista. Vaarana voi olla korkea soveltamiskynnys.

HE-luonnoksen (s. 27) mukaan ” On myös huomioitava, että tarkistaminen voisi ehdotuksen mukaisesti tulla kyseeseen vain kertaalleen uuden toiminnan aloittamisen jälkeen. Määräys samalle toiminnalle voitaisiin kuitenkin antaa uudelleen, jos toiminnan olennaisen muuttamisen johdosta sitä koskevaa lupaa olisi muutettava.” Mikäli kysymys olisi vain kertaluonteisesta tarkistamisesta, siitä tulisi säätää itse säännöksessä, ei vain mainita pykälän perusteluissa. Lisäksi mikäli kysymys on pitkäaikaisesta toiminnasta esim. turvetuotanto, POPELY:n näkemyksen mukaan olisi vielä tarpeen harkita tarkistamismenettelyn toteuttamista toistuvasti määräajoin.

POPELY pitää tavoiteltavana, että lupamääräysten tarkistamisen yhteydessä annettaisiin aina toimintaa koskeva konsolidoitu ympäristölupapäätös.

Näkemyksenne 88, 91 ja 125 §:ään ehdotettavista muutoksista?

Vad är åsikt om de ändringar som föreslås i 88, 91 och 125 §?

Ei lausuttavaa.

Näkemyksenne ympäristölupahakemuksesta pyydettäviä lausuntoja koskevan 42 §:n muutosehdotuksesta?

Vad är er åsikt om förslaget till ändring av 42 § om utlåtanden som begärs om ansökan om miljötillstånd?

Ehdotettu muutos on kannatettava ja tarpeellinen hallinnollisen taakan vähentämiseksi niin valtion lupaviranomaisessa kuin kunnan viranomaisissa.

Näkemyksenne ympäristönsuojeluasetukseen ehdotettavista muutoksista?

Vad är er åsikt om de ändringar som föreslås i statsrådets förordning om miljöskydd?

Voimassa olevan ympäristönsuojeluasetuksen 9 § koskee määräaikaisen luvan tai ilmoituspäätöksen uudistamista. Nyt ehdotettu muutos asetuksen 9 §:ään poistaisi kokonaan YSL 115 d §:ssä tarkoitettua ilmoituspäätöstä koskevan sääntelyn. Onko tämä muutoksen tarkoitus?

Voitte esittää tässä muut kommenttinne esitysluonnoksesta:

Här kan ni lämna övriga kommentarer om propositionsutkastet:

Ehdotetun muutoslain siirtymäsäännöksen mukaan ”Sen 71 §:ää sovelletaan lain voimaan tullessa olemassa oleviin toimintoihin kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta 2027”. Säännöksen

perusteluissa olisi hyvä selvyuden vuoksi mainita, koskeeko säännös myös niitä toimintoja, joiden toimintaa koskeva YSL 29 §:n mukainen hakemusasia on lain voimaan tullessa vireillä aluehallintovirastossa.

Petänen Antti
Pohjois-Pohjanmaan ELY

Kiiski Jaana
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus - Ympäristö ja luonnonvarat vastuualue;
ympäristönsuojeluyksikkö